

Amb motiu del tricentenari del naixement de Denis Diderot, l'Institut Francès de València, en col·laboració amb la Universitat de València, la Universitat d'Alacant, la Diputació de València (Àrea de Cultura) i la xarxa dels Instituts Francès a Espanya, organitza una setmana de conferències, debats, exposicions i projeccions sobre l'autor de *l'Enciclopèdia*.

+Inf.:

Institut Francès (València)

<http://www.institutfrancais.es/valencia/>
info.valencia@institutfrancais.es
96 315 30 95

Universitat de València

Vicerectorat de Cultura i Igualtat
<http://www.uv.es/cultura>
cultura@uv.es
96 386 43 77

MuVIM

Museu Valencià de la Il·lustració
i la Modernitat
<http://www.muvim.es>
muvim@dival.es
96 388 37 30

Organitzen:

Institut Francès d'Espagne (València, Barcelona, Madrid)
Vicerectorat de Cultura i Igualtat. Universitat de València
Direcció de Gestió Cultural i Museística de la Diputació de València

Col·laboren:

Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero
Museu Valencià de la Il·lustració i la Modernitat, MuVIM
Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació
Facultat de Geografia i Història
Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació
Universitat d'Alacant
Escola d'Art i Superior de Disseny de València

Jornades Diderot

De l'Enciclopèdia

a la Wikipedia

12 / 23 novembre 2013

Dimarts 12 de novembre

18.00 h. Inauguració de l'exposició *Les enciclopèdies del s. XVIII i l'esperit de la Il·lustració*. Fons de la Biblioteca Històrica de la Universitat de València.

La Nau. Sala Duc de Calàbria (c/ Universitat, 2)

18.30 h. Conferència *Oralitat i escriptura en l'obra narrativa de Diderot*. Intervé: Pierre Chartier, professor emèrit de la Universitat París Diderot i president de la Societat Diderot.

La Nau. Aula Magna (c/ Universitat, 2)

19.30 h. Debat: *L'Enciclopèdia, de Diderot a la Wikipedia: història d'una utopia o història d'una interdisciplinarietat*. Dins del Programa Clautre Obert.

Intervenien: Laurent Loty, encarregat d'investigacions al Centre d'Estudi de la Llengua i la Literatura Franceses dels Segles XVII i XVIII (CNRS i Universitat de París – Sorbona), Pierre Chartier i Analet Pons, catedràtic d'Història Contemporània a la Universitat de València.

La Nau. Aula Magna (c/ Universitat, 2)

Dimecres 13 de novembre

17.00 h. Conferència: *L'Enciclopèdia fora del llibre*. Dins del cicle de seminaris de l'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero.

Intervé: Claire Fauvergue, investigadora a la Universitat Montpellier III.

Presenta i modera: Nicolás Bas Martín.

Palau de Cerveró (plaça de Cisneros, 4)

17.00 h. *Les Dames du bois de Boulogne*.

Pel·lícula de Robert Bresson. Amb María Casares, Paul Bernard, Elina Labourdette. 1945. 90 min. VOSE.

Inspirada en la història de Madame de la Pommeray, treta de *Jacques le fataliste et son maître*, escrita per Denis Diderot, *Les Dames du bois de Boulogne* explica el furor destructiu d'Hélène, una dona que decideix venjar-se del seu amant. Amb diàlegs de Jean Cocteau, aquesta pel·lícula de Robert Bresson ens recorda les tragèdies gregues més importants. María Casassis es presenta sublim en el paper d'Hélène: interpreta de meravella aqueixa dona maquiavèlica que es debat entre el sofriment i el goig.

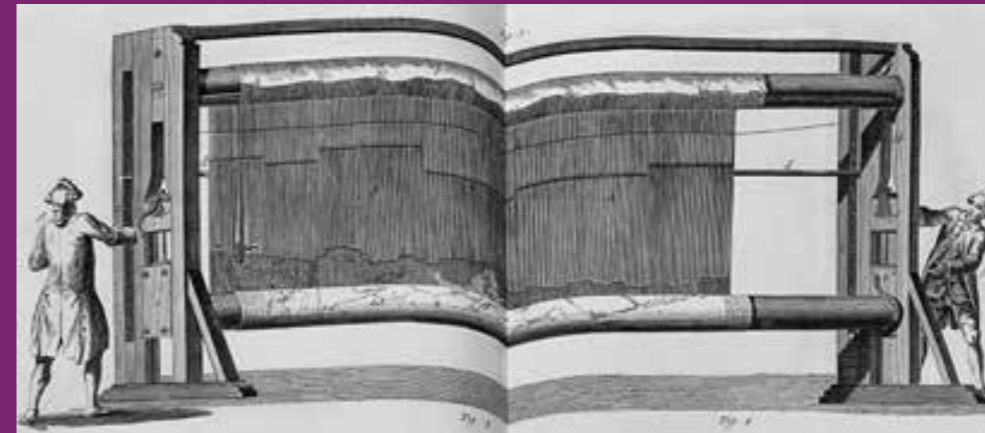
Institut Français de València (c/ Moro Zeit, 6)

19.30 h. *Le Libertin* (pel·lícula no recomanada a menors de 16 anys).

Pel·lícula de Gabriel Aghion. Amb Vincent Perez, Michel Serrault, Fanny Ardant. 2000. 110 min. VOSE.

Comèdia grotesca, *Le Libertin* ens involucra en la vida de Diderot tal com Gabriel Aghion se la imagina. Ens trobem en la França del final del segle XVIII. El rei, amb el suport de l'Església, ha prohibit la publicació i la difusió de *l'Enciclopèdia*. No obstant això, refugiat al castell del baró de Holbach, Diderot continua imprimint la seua obra de manera clandestina. Mentre es riu obertament dels devots de la seua època, portant una vida de plaers entre les seues amants, la seua dona i els seus amics, procura acabar el capítol titulat «Moralitat» malgrat les dificultats.

Institut Français de València (c/ Moro Zeit, 6)

Dijous 14 de novembre

19.30 h. Inauguració d'exposició *Denis Diderot: una vida, un esperit, una obra*. Direcció del projecte: Albert Esteve de Quesada. Disseny gràfic i producció: Àngel Pardo.

Institut Français de València (c/ Moro Zeit, 6)

20.00 h. Conferència *L'optimisme del pensament de Diderot*.

Intervé: Claire Fauvergue

Institut Français de València (c/ Moro Zeit, 6)

Divendres 15 de novembre

17.00 h. Conferència *El llibre científic a París en temps de l'Enciclopèdia de Diderot i D'Alembert (1740-1770)*.

Dins del cicle de seminaris de l'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero.

Intervé: Sabine Juratic, investigadora a l'Institut d'Història Moderna i Contemporània (CNRS-ENS) de París.

Palau de Cerveró (plaça de Cisneros, 4)

Dissabte 16 de novembre

17.00 h i 18.00 h. Visita de l'exposició *L'aventura del pensament*.

Dos grups de 20 persones. Amb reserva prèvia. Informació i reserves: tel. 963 883 730, de dimarts a dijous des del dia 12, de 10.00 a 14.00 h.

MuVIM (c/ Quevedo, 10)

19.00 h. Conferència: *Amants del saber, amants del poder. Personalitats de la Il·lustració*. Intervé: Rafael Company.

Aula didàctica del MuVIM.

MuVIM (c/ Quevedo, 10)

Diumenge 17 de novembre

11.30 h. Taller didàctic dirigit a públic infantil, *La fàbrica de coneixement*, impartit per Culturama.

Per a xiquets i xiquetes de 6 a 12 anys. 25 places. Accés per ordre d'arribada, amb números que es repartiran el mateix dia des de les 11.00 h.

MuVIM (c/ Quevedo, 10)

Dijous 21 de novembre

Exhibició de *l'Encyclopédie* i taller didàctic (activitats dirigides a públic adult).

17.00 h. Exhibició de la *l'Encyclopédie* a càrrec d'Ana Reig, directora de la Biblioteca del MuVIM.

17.30 h. Taller *Fabricadors de coneixement*, impartit per Culturama. Grup limitat de 25 persones. Amb reserva prèvia. Informació i reserves: tel. 963 883 730, de dimarts a dijous des del dia 12, de 10.00 a 14.00 h i de 16.00 a 20.00h.

19.30 h. Conferència: El *Grand Tour* de Cavanilles a París: la circulació d'idees entre Espanya i França en temps de *l'Enciclopèdia*. Intervé: Nicolás Bas Martín

Saló d'Actes Gregori Mayans del MuVIM.

MuVIM (c/ Quevedo, 10)

Dissabte 23 de novembre

19.00 h. Concert *Música del temps de la Il·lustració*. Quartet de corda del Conservatori Professional de Música de València. Coordinador: Josep Ribes.

Saló d'Actes Gregori Mayans del MuVIM.

MuVIM (c/ Quevedo, 10)

Con motivo del tricentenario del nacimiento de Denis Diderot, el Institut Français de Valencia, en colaboración con la Universitat de València, la Universidad de Alicante, la Diputació de València (Àrea de Cultura) y la red de los Instituts Français en España, organiza una semana de conferencias, debates, exposiciones y proyecciones sobre el autor de la *Enciclopedia*.

+Inf.:

Institut Français (Valencia)

<http://www.institutfrancais.es/valencia/>
info.valencia@institutfrancais.es
96 315 30 95

Universitat de València

Vicerectorat de Cultura i Igualtat
<http://www.uv.es/cultura>
cultura@uv.es
96 386 43 77

MuVIM

Museu Valencià de la Il·lustració i la Modernitat
<http://www.muvim.es>
muvim@dival.es
96 388 37 30

Organizan:

Institut Français d'Espagne (Valencia, Barcelona, Madrid)
Vicerectorat de Cultura i Igualtat. Universitat de València
Direcció de Gestió Cultural i Museística de la Diputació de València

Colaboran:

Instituto de Historia de la Medicina y de la Ciencia López Piñero
Museu Valencià de la Il·lustració i la Modernitat, MuVIM
Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació
Facultat de Geografia i Història
Facultat de Filosofia i CC. de l'Educació.
Universidad de Alicante
Escuela de Arte y Superior de Diseño de Valencia

Jornadas Diderot

De la Enciclopèdia

a la Wikipedia

12 / 23 novembre 2013

Martes 12 de noviembre

18.00h. Inauguración de la exposición *Las enciclopedias del s. XVIII y el espíritu de la Ilustración*.

Fondos de la Biblioteca Histórica de la Universidad de Valencia.

La Nau. Sala Duc de Calàbria (c/Universitat, 2).

18.30h. Conferencia: Oralidad y escritura en la obra narrativa de Diderot.

Interviene: Pierre Chartier, Profesor Emérito de la Universidad París Diderot y Presidente de la Sociedad Diderot.

La Nau. Aula Magna (c/ Universitat, 2).

19.30h. Debate: La Enciclopedia, de Diderot a Wikipedia: historia de una utopía o historia de una interdisciplinariedad.

Dentro del Programa Claustre Obert.

Intervienen: Laurent Loty –Encargado de investigaciones en el Centro de Estudios sobre Lengua y Literatura francesas de los siglos XVII y XVIII (CNRS y Universidad París Sorbona)– Pierre Chartier y Anacleto Pons –Catedrático de Historia Contemporánea en la Universidad de Valencia.

La Nau. Aula Magna (c/ Universitat, 2)

Miércoles 13 de noviembre

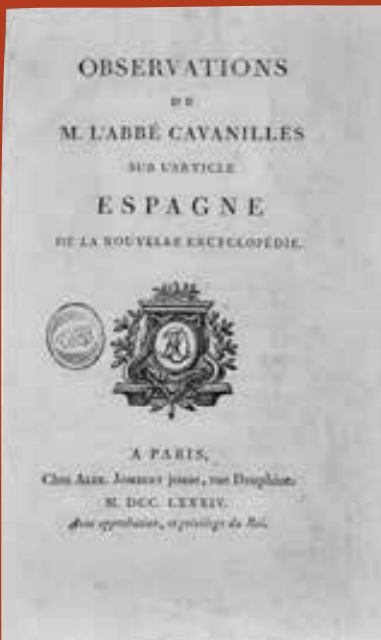
17.00h. Conferencia: *La Enciclopedia fuera del libro*.

Dentro del Ciclo de seminarios del Instituto de Historia de la Medicina y de la Ciencia López Piñero.

Interviene: Claire Fauvergue –Investigadora en la Universidad Montpellier III.

Presenta y modera: Nicolás Bas Martín.

Palau de Cerveró (Plaza Cisneros, 4)

17.00h. *Las Damas del Bois de Boulogne*.

Película de Robert Bresson. Con María Casares, Paul Bernard, Elina Labourdette. 1945. 90 min. VOSE.

Inspirada en la historia de Madame de la Pommeray sacada de Jacques el fatalista y su maestro, escrita por Denis Diderot, *Las Damas del Bois de Boulogne* cuenta el furor destructivo de Hélène, una mujer que decide vengarse de su amante. Con diálogos de Jean Cocteau, esta película de Robert Bresson nos recuerda las tragedias griegas más importantes. María Casares está sublime en el papel de Hélène: ella interpreta de maravilla a esa mujer maquiavélica que se debate entre el sufrimiento y el goce.

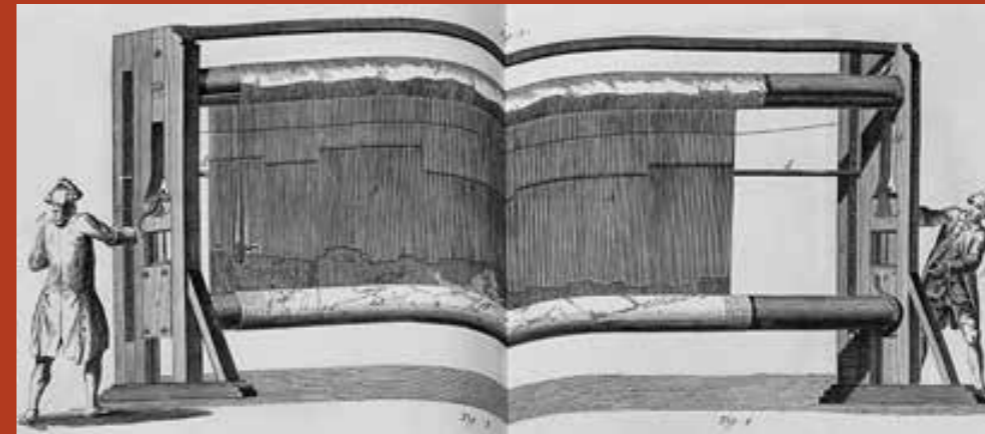
Institut Français de Valencia (c/ Moro Zeit, 6)

19.30h. *El Libertino* (Película no recomendada a menores de 16 años)

Película de Gabriel Aghion. Con Vincent Perez, Michel Serrault, Fanny Ardant. 2000. 110 min. VOSE.

Comedia grotesca, *El Libertino* nos involucra en la vida de Diderot tal como Gabriel Aghion se la imagina. Estamos en la Francia de finales del siglo XVIII. El Rey, apoyado por la Iglesia, ha prohibido la publicación y difusión de la Enciclopedia. Sin embargo, refugiado en el castillo del Barón de Holbach, Diderot sigue imprimiendo su obra de manera clandestina. Mientras se ríe abiertamente de los devotos de su época, llevando una vida de placeres entre sus amantes, su mujer y sus amigos, procura terminar el capítulo titulado «Moralidad» a pesar de las dificultades.

Institut Français de Valencia (c/ Moro Zeit, 6)

Jueves 14 de noviembre

19.30h. Inauguración de exposición *Denis Diderot: una vida, un espíritu, una obra*. Dirección del proyecto: Albert Esteve de Quesada. Diseño gráfico y producción: Ángel Pardo *Institut Français de Valencia (c/ Moro Zeit, 6)*

20.00h. Conferencia: El optimismo del pensamiento de Diderot.

Interviene: Claire Fauvergue.

Institut Français de Valencia (c/ Moro Zeit, 6)

Viernes 15 de noviembre

17.00h. Conferencia: *El libro científico en París en tiempos de la Enciclopedia de Diderot y d'Alembert (1740-1770)*.

Dentro del ciclo de seminarios del Instituto de Historia de la Medicina y de la Ciencia López Piñero.

Interviene: Sabine Juratic. Investigadora en el Instituto de Historia Moderna y Contemporánea (CNRS-ENS) de París.

Palau de Cerveró (Plaza Cisneros, 4)

Sábado 16 de noviembre

17.00h y 18.00h. Visita de la exposición *La aventura del pensamiento*.

Dos grupos de 20 personas. Con reserva previa. Información y reservas: tel. 963 883 730, de martes a jueves desde el día 12, de 10.00 a 14.00h.

19.00h. Conferencia: *Amantes del saber, amantes del poder. Personalidades de la Ilustración*. Interviene: Rafael Company.

Aula didáctica del MuVIM.

MuVIM (c/ Quevedo, 10)

Domingo 17 de noviembre

11:30h. Taller didáctico dirigido a público infantil. *La fábrica de conocimiento*, impartido por Culturama.

Para niños y niñas de 6 a 12 años. 25 plazas. Acceso por orden de llegada, mediante números que se repartirán el mismo día desde las 11:00h.

MuVIM (c/ Quevedo, 10)

Jueves 21 de noviembre

Exhibición de *l'Encyclopédie* y taller didáctico, (actividades dirigidas a público adulto).

17.00h. Exhibición de la *l'Encyclopédie* a cargo de Ana Reig, directora de la Biblioteca del MuVIM.

17.30h. Taller *Fabricantes de conocimiento*, impartido por Culturama. Grupo limitado de 25 personas. Con reserva previa. Información y reservas: tel. 963 883 730, de martes a jueves desde el día 12, de 10.00 a 14.00h y de 16.00 a 20.00h.

19:30h. Conferencia: *El Grand Tour de Cavanilles en París: la circulación de ideas entre España y Francia en tiempos de la Enciclopedia*. Interviene: Nicolás Bas Martín.

Salón de Actos "Gregori Mayans" del MuVIM.

MuVIM (c/ Quevedo, 10)

Sábado 23 de noviembre

19:00h. Concierto: *Música del tiempo de la Ilustración*. Cuarteto de cuerda del Conservatorio Profesional de Música de Valencia. Coordinador: Josep Ribes.

Salón de Actos "Gregori Mayans" del MuVIM.

MuVIM (c/ Quevedo, 10)

A l'occasion du tricentenaire de la naissance de Denis Diderot, l'Institut Français de Valence, en collaboration avec la Universitat de València, Universidad de Alicante, Diputació de València (Àrea de Cultura) et le réseau des Instituts Français en Espagne, organise une semaine de conférences, débats, expositions et projections sur l'auteur de l'Encyclopédie.

+Inf.:

Institut Français (Valencia)

<http://www.institutfrancais.es/valencia/>
info.valencia@institutfrancais.es
96 315 30 95

Universitat de València

Vicerectorat de Cultura i Igualtat
<http://www.uv.es/cultura>
cultura@uv.es
96 386 43 77

MuVIM

Museu Valencià de la Il·lustració i la Modernitat
<http://www.muvim.es>
muvim@dival.es
96 388 37 30

Organisent :

Institut Français d'Espagne (Valencia, Barcelona, Madrid)
Vicerectorat de Cultura i Igualtat. Universitat de València
Direcció de Gestió Cultural i Museística de la Diputació de València

Collaborent :

Instituto de Historia de la Medicina y de la Ciencia López Piñero
Museu Valencià de la Il·lustració i la Modernitat, MuVIM
Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació
Facultat de Geografia i Història
Facultat de Filosofia i CC. de l'Educació.
Universidad de Alicante
Escuela de Arte y Superior de Diseño de Valencia

Journées Diderot

De l'Encyclopédie

à Wikipedia

12 / 23 novembre 2013

Mardi 12 novembre

18.00h. Inauguration de l'exposition *Las enciclopedias del s. XVIII y el espíritu de la Ilustración*.

Fonds de la Bibliothèque Historique de l'Université de Valence.

La Nau. Sala Duc de Calàbria (c/ Universitat, 2).

18.30h. Conférence: *Oralité et écriture dans l'œuvre narrative de Diderot*.

Intervient : Pierre Chartier, Professeur Émérite à l'Université Paris Diderot et Président de la Société Diderot.

La Nau. Aula Magna (c/ Universitat, 2)

19.30h. Débat: *L'Encyclopédie, de Diderot à Wikipédia : histoire d'une utopie ou histoire d'une interdisciplinarité*.

Dans le cadre du Programme Claustra Obert. Interviennent : Laurent Loty – Chargé de recherches au Centre d'Étude de la Langue et de la Littérature Françaises des XVIIe et XVIIIe siècles (CNRS et Université Paris Sorbonne) – Pierre Chartier et Anaclét Pons – Professeur agrégé d'Histoire Contemporaine à l'Université de Valence.

La Nau. Aula Magna (c/ Universitat, 2)

Mercredi 13 novembre

17.00h. Conférence: *L'Encyclopédie hors du livre*. Dans le cadre du Cycle de séminaires de l'Institut d'Histoire de la Médecine et de la Science López Piñero.

Intervient : Claire Fauvergue – Chercheuse à l'Université Montpellier III.

Présente et anime: Nicolás Bas Martín.

Palau de Cerveró (Plaza Cisneros, 4)

17.00h. *Les Dames du Bois de Boulogne*.

Film de Robert Bresson. Avec María Casares, Paul Bernard, Elina Labourdette. 1945. 90 min. VOSE.

Inspiré de l'histoire de Mme de la Pommeray dans *Jacques le fataliste et son maître*, de Denis Diderot, *Les Dames du Bois de Boulogne* raconte la fureur destructrice d'Hélène, une femme qui décide de se venger de son amant. Avec les dialogues de Jean Cocteau, ce film de Robert Bresson nous rappelle les plus grandes tragédies grecques. Maria Casarès est sublime dans le rôle d'Hélène : elle incarne à merveille cette femme machiavélique tiraillée entre la souffrance et la jouissance.

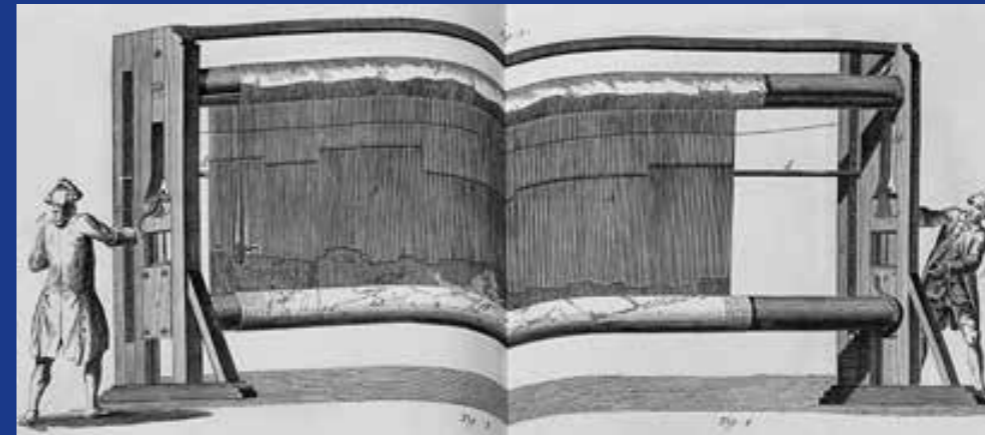
Institut Français de Valencia (c/ Moro Zeit, 6)

19.30h. *Le Libertin* (Film non recommandé aux moins de 16 ans)

Film de Gabriel Aghion. Avec Vincent Perez, Michel Serrault, Fanny Ardant. 2000. 110 min. VOSE.

Comédie burlesque, *Le Libertin* nous plonge dans la vie de Diderot telle que Gabriel Aghion l'imagine. On est en France, à la fin du XVIIIème siècle. Le Roi, soutenu par l'Église, a interdit la publication et la distribution de l'Encyclopédie. Réfugié dans le château du Baron d'Holbach, Diderot continue pourtant à imprimer clandestinement son ouvrage. Alors qu'il se moque ouvertement des dévots de son époque, menant une vie de plaisirs entre ses maîtresses, sa femme et ses amis, il s'efforce non sans mal de terminer le chapitre intitulé « Moralité ».

Institut Français de Valencia (c/ Moro Zeit, 6)

Jeudi 14 novembre

19.30h. Inauguration de l'exposition *Denis Diderot: une vie, un esprit, une œuvre*. Gestion de projet: Albert Esteve de Quesada. Conception et réalisation graphique: Ángel Pardo.

Institut Français de Valencia (c/ Moro Zeit, 6)

20.00h. Conférence: *L'optimisme diderotien*. Intervient : Claire Fauvergue

Institut Français de Valencia (c/ Moro Zeit, 6)

Vendredi 15 novembre

17.00h. Conférence: *Le livre scientifique à Paris au temps de l'Encyclopédie de Diderot et D'Alembert (1740-1770)*.

Dans le cadre du Cycle de séminaires de l'Institut d'Histoire de la Médecine et de la Science López Piñero

Intervient : Sabine Juratic – Chargée de recherches à l'Institut d'Histoire Moderne et Contemporaine (CNRS-ENS) de Paris.

Palau de Cerveró (Plaza Cisneros, 4)

Samedi 16 novembre

17.00h y 18.00h. Visite de l'exposition *L'aventure de la pensée*.

Deux groupes de 20 personnes. Réservation préalable. Information et réservations : tél. 963 883 730, de mardi à jeudi à partir du 12 novembre, de 10.00 à 14.00h.

19.00h. Conférence: *Amoureux du savoir, amoureux du pouvoir*. Personnalités des Lumières. Intervient : Rafael Company. Aula didáctica del MuVIM.

MuVIM (c/ Quevedo, 10)

Dimanche 17 novembre

11.30h. Atelier didactique pour un public enfant. *La fabrique de connaissance*, organisé par Culturama

Pour enfants de 6 à 12 ans. 25 places. Accès par ordre d'arrivée sur présentation de numéros qui seront distribués le jour même à partir de 11.00h.

MuVIM (c/ Quevedo, 10)

Jeudi 21 de novembre

Présentation de l'*Encyclopédie* et atelier didactique (activités destinées à un public adulte).

17.00h. Présentation de l'*Encyclopédie* par Ana Reig, directrice de la Bibliothèque du MuVIM.

17.30h. Atelier *Fabricants de connaissance*, organisé par Culturama. Groupe limité à 25 personnes. Réservation préalable. Information et réservations : tél. 963 883 730, de mardi à jeudi à partir du 12 novembre, de 10.00 à 14.00h, de 16.00 à 20.00h.

19:30h. Conférence: *Le Grand Tour de Cavañilles à Paris: la circulation des idées entre l'Espagne et la France au temps de l'Encyclopédie*.

Intervient : Nicolás Bas Martín. Salle de conférence "Gregori Mayans" del MuVIM.

MuVIM (c/ Quevedo, 10)

Samedi 23 novembre

19.00h. Concert : *Musique du temps des Lumières*. Quatuor à cordes du Conservatoire Professionnel de Musique de Valence.

Dirigé par: Josep Ribes. Salle de conférence "Gregori Mayans" del MuVIM.

MuVIM (c/ Quevedo, 10)